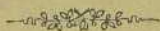

EDUARDO PONDAL

A CAMPANA
D' ANLLONS

LA CORUÑA

Imprenta y librería de Carré

Calle Real número 30

1895

86 F-16516

A su muy distin-
guida amiga, Doña
Llena Español.

Recuerdo afectuoso
del autor

A CAMPANA D' ANLLÓNS

Atquilo: Atquilo Parqa Pandal, compra

R.16079

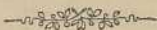
ESTA EDICIÓN ES PROPIEDAD DEL EDITOR.

EDUARDO PONDAL

A CAMPANA
D' ANLLONS

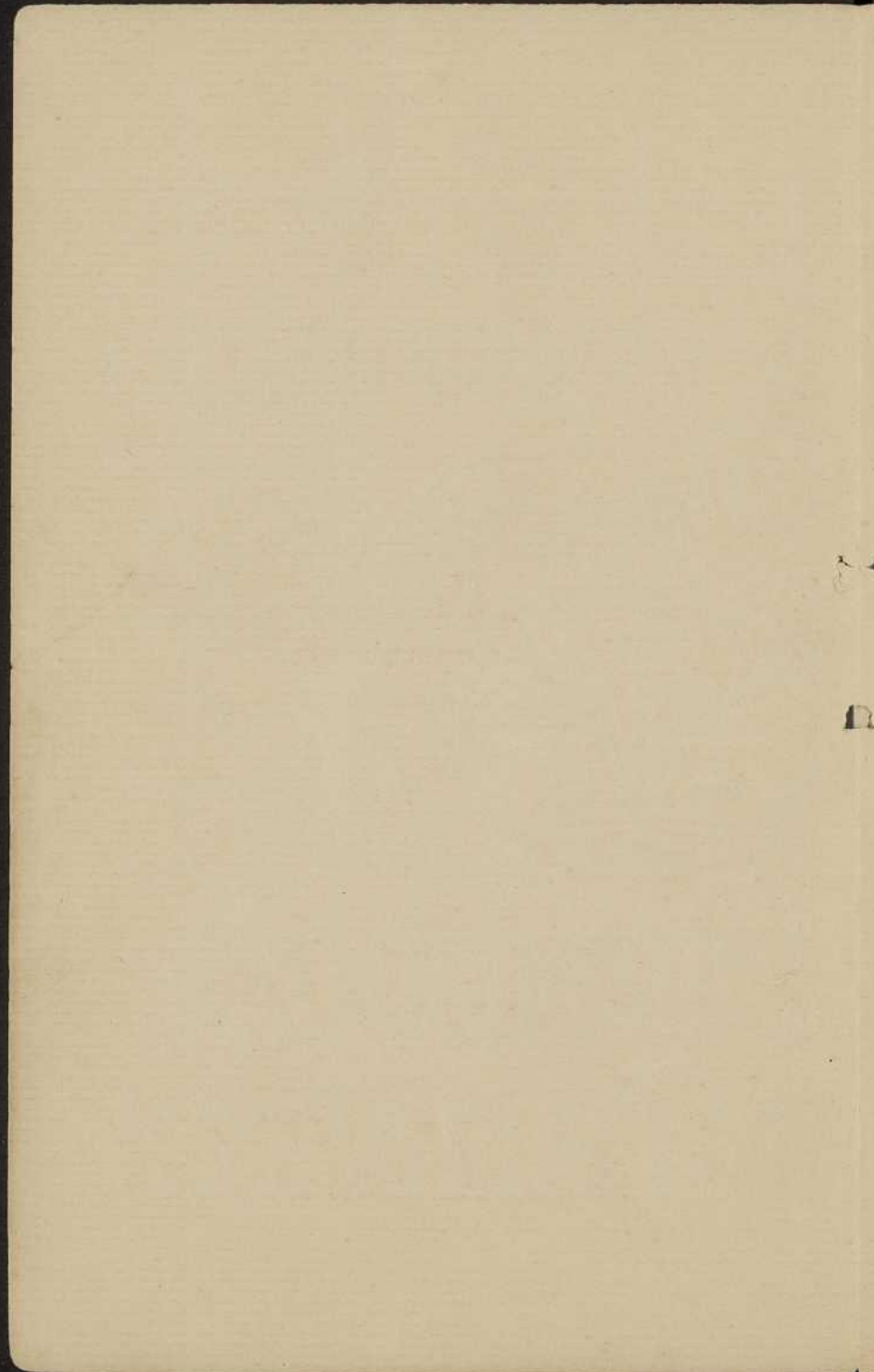

LA CORUÑA

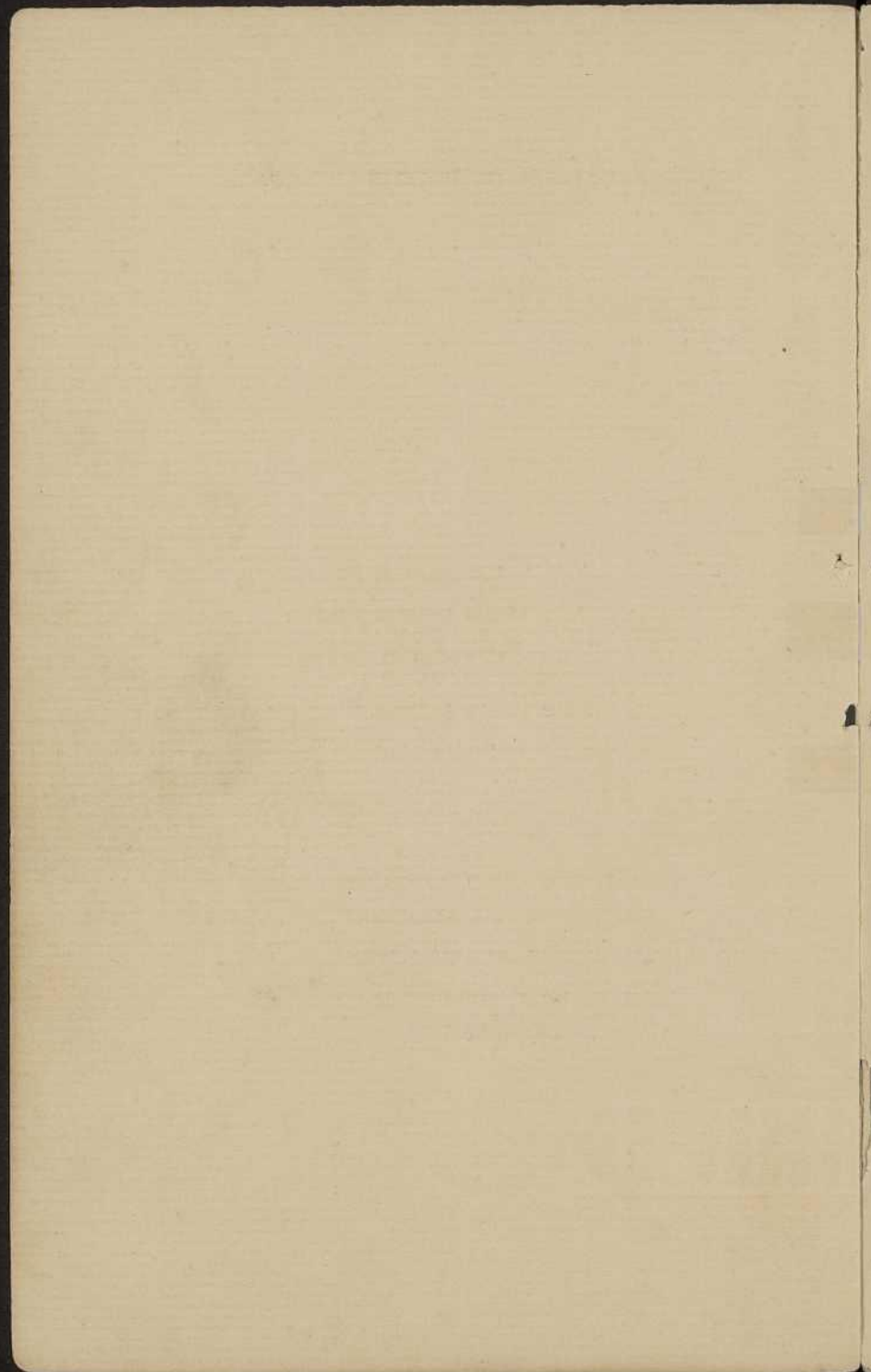
Imprenta y librería de Carré

Calle Real número 30

1895

*Campanas de Bastabales,
Cando vos ouzo o tocar,
Mórrome de súilades.*

últimas
Correcciones del autor

X «E tí, campana d' Anllóns,
Que tristemente tocando,
Derrámas nos corazóns,
Un bálsamo doce e brando,
De pasadas ilusións.

¿Qué tén tua vós sentida, 12
Que m' obriga a suspirar,?
¿Qué tén tua vós dolorida, 12
Que d'outro mundo, outra vida,
Pareza solo falar?

Ou, campana soberana,
;Qué tén tua vós/ cristiana, /Z
Qué tén ó teu triste son,
Qué tanto, tanto, campana,
Te sinto no corazón?

Certo ese teu sentimento,
Q'inspira tanto quebranto,
Non sei s'hé cristiano acento,
S'hé doloroso lamento,
Ou hé saüdoso pranto.

Cando na pátria vivímos,
De q'amámos non cuidámos;
Mas cando ausentes estámos,
Que muito amámos sentimos,
Os objetos que deixámos.

X Aló nos pasados ventos,
Primeiros da miña vida,
Ouzo os teus vagos concertos,
Reló dos tristes momentos,
Da miña pátria querida.

Quén n'este triste rueiro,
Óite en silencio profundo,
A hora triste do luceiro,
Conóce q' hé pasageiro
Peregrino d'este mundo.

O pastór que vái stremando,
Váite sentindo e escuitando,
Cando o morcégo hé saído;
Levando antepósto o gando,
Ó doce niño querido.

E ben parecez falar,
 Con aqueles que já fono;
 E con doce suspirar,
 Que despérten do seu sono,
 Só por oírte soár.

Quén vái Baneira baixando,
 Váite escuitando, e cuidando
 En cousas tristes e auséntes;
 Que soémos ir pensando,
 Cousas que non son presentes.

Quén ^{pensando} cuidando e camiñando,
 Vái por Baneira subindo,
 Vái ^{sup' voz} a ~~tra~~ vos oíndo, / ^{tra doce voz}
 Vái mil suspiros ceibando,
 Vái mil suidades sentíndo.

Ó escuitárte o trovador,
Quezáis d'imposibre amor
Traballado, *Angelus* dí;
E sáe fora de sí,
Seu espírito soñador.

Quén escuitándo o téu son,
Non pensa n'outra rexión,
Non chora de sentimento, —
Ese non tén pensamento,
Ese non tén corazón.

E se tuvér corazón,
Tén escuro pensamento,
Ou non compréta razón;
Ou esquiva condición,
Ou corazón ferroento.

Quén te ói e non te vé,
Soñando vái mil deliros;
E ceiba con fonda fé,
Suspiros por non sei qué,
E por non sei qué suspiros.

quen

O atardado cazadór,
Que t'ói nas postrimeirías
Do vespertino fulgor,
Sénte dos pasados días,
O recordo punzadór.

Q'adiviña o corazón,
Como en misterioso sono,
No teu dolorido són,
Cousas que fono e non fono,
Cousas que son e non son.

Cando t'ouzo desd'algún
Camiño sin dirección,
E sin testigo ningún,
Soño quezáis ~~o~~ que fun, /o
Soño quezáis ~~o~~ que son. /o

Cando o moucho misterioso
Di: *Buis*, no gallo pousado,
D' algun pino aleixoádo,
Entónces máis suído,so,
Soa o teu son magoadó.

Cand'hé día e non hé día,
Cando se vé e non se vé,
Cando reza aquel que cré,
E a nosa fantasía,
Finge ~~o~~ q'hé e ~~o~~ que non hé; /o /o

Cando escrama triste ou ledo
O cotovío: *Chi-chio*,
En solitario penedo;
Cando silencioso e quedo
Está o pinal montesío;

E cando sentimental,
O luceiro centelléa,
E no craro do pinal,
Diante do vento marzal,
Vóa geméndo a ráuda arcéa;

Cando con melancolía,
Todo dí: ;*Ave Maria*!
E n'un ensoño profundo,
Todas cousas d'este mundo,
Entran en triste agonía;

Entónces teu triste són,
Chéo de cristiano celo,
Sinto no meu corazón,
Como ferrado punzón,
Como aguzado cuitelo.

Paréceme que d' algún
Pasado tempo m'acordo;
E sin recordo ningún,
Parece que diga: *Tu fun,*
E do qué fun me recordo.

Paréceme que te dóis
Ou d'este mundo ou de min;
Nin sei cando te sentín,
Se fui antes ou dispois,
Ou en que mundo t'óin.

Que cando escuito o teu sòn,
Asálta o meu corazón,
Meu antigo torcedór;
Cal improviso ladrón,
Cal nocturno salteadór.

Alma que d' amor padece,
Suspirosa e primeiriza,
Cando t'escuita parece,
Que de si mesma s'esquece,
Q'esmorece e q'agoníza.

Quén do Córno ou do Picón,
Escuita ó teu triste son,
N'unha noite de luar,
Chora sin poder parar,—
E de chorar tén razón.

E ben parece q'así,
Cousas d'un eterno sono,
O teu triste acento dí;
E que fales dos que fono,
Que dórmen preto de tí.

Quén na concéncia dormente,
Leva réo torcedór,
S'ói teu tocár de repente,
Nas fondas entrañas sente,
Como esquivo pasador.

E no difícil camiño,
Fatigado camiñante,
Sente a tua vós amante,
Sente cal duro fouciño,
Sente cal ferro cortante.

Que cando sóa o téu són
A hora da tarde vouga,
Cando tócas a oración,
Apértase o corazón,
O pensamento n'acouga.

E dí o bardo quezáis,
Escuitándo eses teus áis,
Esas tuas vaguedádes:
*Campana, non tóques màis,
Que morro de suidades.*

*Ben sei que d'este rueiro
Non son, e q'en min s'encerra
Suidà do estado primeiro;
Non son, non son d'esta terra,
Ben sei que son estrangeiro.*

E sente ó q' hé e non hé,
Cando o paxáro s'esconde;
E sente en todo que vé,
Suidades de non sei onde,
Suidades de non sei qué.

O teu triste e vago són,
Non sei porque vou levándo,
No meu triste corazón;
Nin sei de que vóu cuidándo,
Nin por qué, nin porque nón.

Corazón que vagabundo,
Amor imposibre ama,
S'ói teu acento profundo,
Chéo de suidade escrama:
Non son, non son d'este mundo.

A hora en que son recollidos,
Os paxáros piadores,
Nas silveiras guarecidos;
E son todol'os colores,
N' un só color confundidos;

E cando o día fallece,
E queda a terra sombría,
E de suidades parece,
Q' o corazón desfallece,
Po-la dolorosa vía;

Cando por vías ausentes,
Indo o bardo cos seus áis,
Escuita teus áis gementes,
E vai cuidando quezáis
Cousas de ferro pungentes;

Cando o que fui nos fai guerra,
Cando o espírito hé vagabundo,
Pareces no son profundo,
Vós que non hé d'esta terra,
Vós que non hé d'este mundo.

A ave do bico tamaño,
Erguéndose do juncal,
Saúda c'un grito estraño,
Que no corazón fai daño,
Teu vespertino sinal.

Esprito meditabundo,
Que sae fora de sí,
S'ói teu acento profundo,
Chéo de suidades dí:
Non son, non son d'este mundo.

Que sente no corazón,
Quén ói o teu triste són,
Cal de sí non fose dono,
Tristes suidades que fono,
Tristes suidades que son.

Sente o mozo contenteza,
Cand'óí tua vaguedade;
Sente á moza suidade;
Quén non hé mozo,—tristeza
Da pasada mocidade.

Que quén sente e quén se dói,
Quen teus tristes ayes ói,
E peregrinándo está,
Óu vai cuidándo ~~o~~ que foi, /o
Óu aquilo que será.

E do bello o sufridór,
Peregrino e soñador,
Sente cal duro acicáte,
Sente o desleal combate
D'este mundo enganador.

As almas que son ausentes,
Van a patria recordando,
E os téus ecos gementes;
E costumán ir ceibando
Tristes vágoas ardentes.

¡Falas quezáis magoada,
D'outra pátria que perdin,
D'outra re|gión apartada, ~~141~~
D'outra pátria sublimada,
Que presinto e que non vin?

Ó escuitárte suídosa,
Toda alma hé desdeñosa
Do mundanal devanéu;
Que solo fala do céo,
Esa tua ~~vós~~ queixosa. 12

Aquel que co corpo t'ói,
Certo ese non te comprende;
Compréndete quén t'atende,
Compréndete quén se dói,
O que te sente t'entende.

Compréndete o q'hé levado
D'un espírito profundo;
Quen hé triste e tribulado,
Para a gloria ben achado
E perdido para o mundo.

E o triste camiñante,
 Q'os seus ~~dispidio~~ tremante, *Te le*
 Desd'o camiño t'oío;
 E na alma te sintío,
 Como doce vós amante. *12*

Quén de terras largacías
 Vindo, e gentes apartadas,
 Ói tuas, tristes armonías,
~~Sente as doces alegrías~~ *Presente as melancolías*
 Das benandanzas pasadas. *m*
Das alegrías pasadas.

E o triste prisoeiro,
 Que sente partírse a corda
 Do peito non lisongeiro,
 Con suidades recorda,
 O seu querido rueiro.

O novizo peregrino,
No teu soár vespertino,
No teu dolorido són,
Sente no seu corazón,
Seu misterioso destino.

Os espíritos que ván
Sufriendo da vida o sono,
Suspiran con fondo afán,
Ou po-las cousas que fono,
Ou p'lás cousas que serán.

O cantador sonoro,
Do *alalála* saüidoso,
Guiando o carro cargado,
S'ói teu acento queixoso,
Suspira, e queda calado.

Suspende o seu triste canto,
Por escuitár o teu pranto,
En crara noite de vrán;
E triste suspira en tanto,
Suspira con fondo afán.

O estudante q'estudía,
A quen o estudio desterra,
Tornando á terra con día,
Óite con doce alegría,
Camiño da sua terra.

O mariñeiro q'está
Na Ponte-Ceso atracado,
Cand'ói tua vaguedá,
Pensa na pasada edá,
Pensa no tempo pasado.

O novizo vividor,
Cand'ói teu son repentino,
Sente con fondo dolor,
Que lle fallece valor,
No camiño peregrino.

E o vago navegante,
Cré oír tua triste vós,
Do lusco e fusco no instante;
Cando choroso e tremante,
Dixo ós amigos: *Adiós*.

O segador retornando,
A hora do nuitecér,
Váite sintindo e escuitando,
Váite escuitando e cuidando,
Con tristeza e con pracer.

O raposo cauteloso,
Que saí por *Rego-Furado*,
Ós abellóns vagoroso,
Escúita teu son suidoso,
Quédase un pouco parado.

Todol'os seres que son
Vagos pl'as aéreas vías,
Todos que non tén razón;
E nas covas montesías,
Tén segura habitacion;

Todo o que sóe habitar,
En este triste desterro,
Todo te sóe escuitar;
Que ¿Qué non sóe acuciar
A tua lingua de ferro?

X *te lembrou*
 ¡Cantas veces t'escuitou,
 O que marchou para a guerra,
 Cando á sua nai deixou;
 E partindo á extraña terra,
 De súidades chorou!
De Bancira t'escuitou!

X ¡Cantas do mar africano,
 Cautivo bergantiñán,
 Oíu n'un soño tirano,
 O teu tocar soberano,
 Aló nas tardes do vrán!

X Cando te sinto tocar,
 Campana d'Anllóns doente,
 N'unha noite de luár,
 Rompo triste á suspirár,
 Por cousas d'un mal ausente.

X Cando doída tocabas,
Po-las tardes á oración,
Campana, sempre falabas,
Palabras con que cortabas,
As cordas do corazón.

X Estabas contando aos ventos,
Cousas do meu mal presente,
Os meus futuros tormentos,
Que dabas con sentimentos,
Segun tocabas doente.

X Campana, se po-lo vrán,
Ves lumiar na Ponte-Ceso,
A cachela de San Joan,
Dílle á todos q'estóu preso,
Nos calabozos d'Orán.

¡Ponte-Ceso saüdoso,
Lugar non muy grande e verde,
Ledo, garrido e vizoso;
O qué te mora hé dichoso,
Esmorece quen te perde!

X E aquela rula inocente,
Que me morría d'amor,
No regazo docemente,
Tembrando coma unha fror,
Sobre escondida corrente;

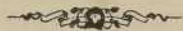
X Diráslle, q'unha de ferro,
Arrastro rouca cadéa;
Castigo atrás do méu erro;
E que dentro d'este encerro,
O seu amor m' aluméa.

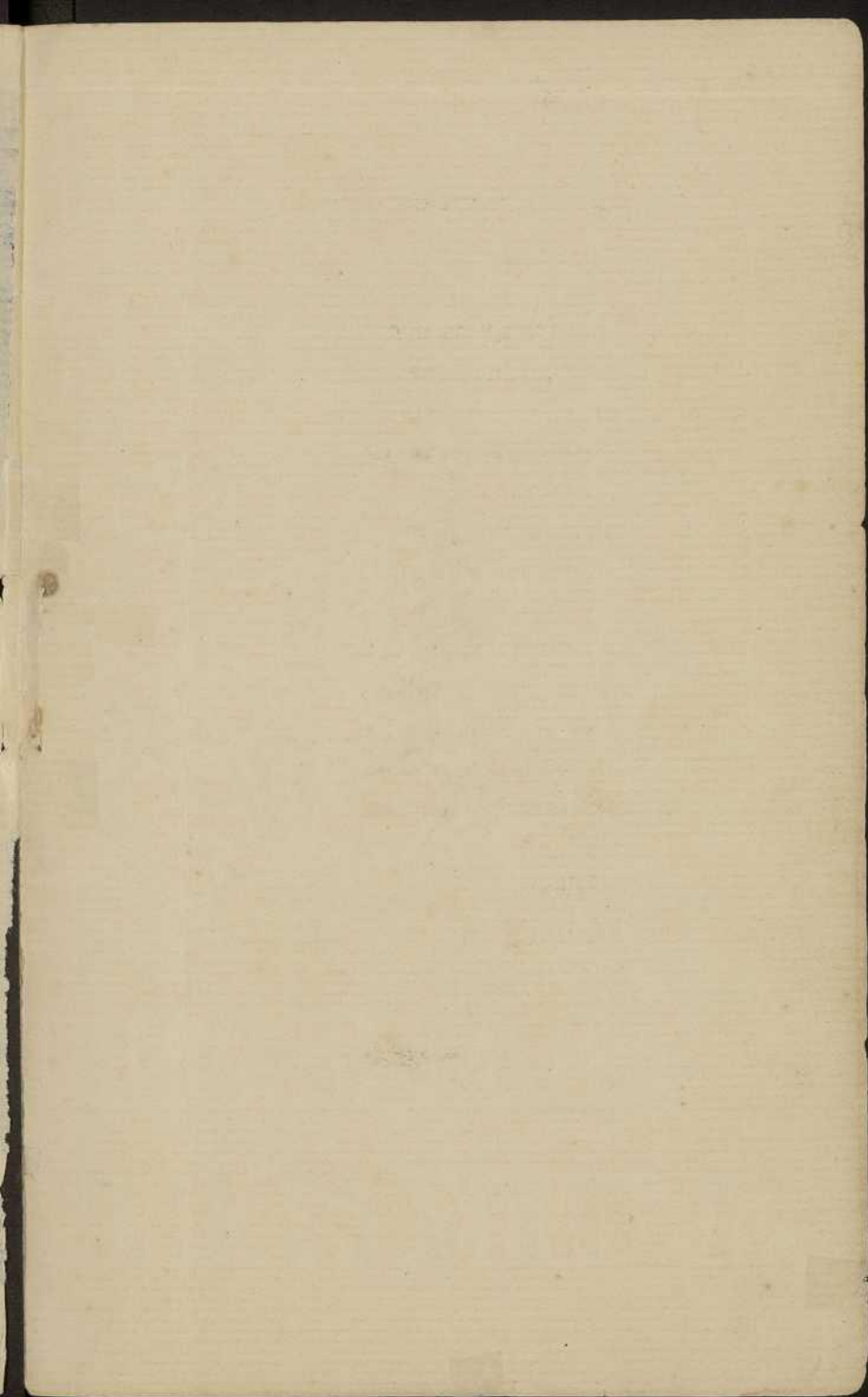
X E tí, anduriña errante,
Dos longos campos d'Argél,
S'a miña terra distante,
Te leva o voxo constante,
Dill'o meu penar cruél.

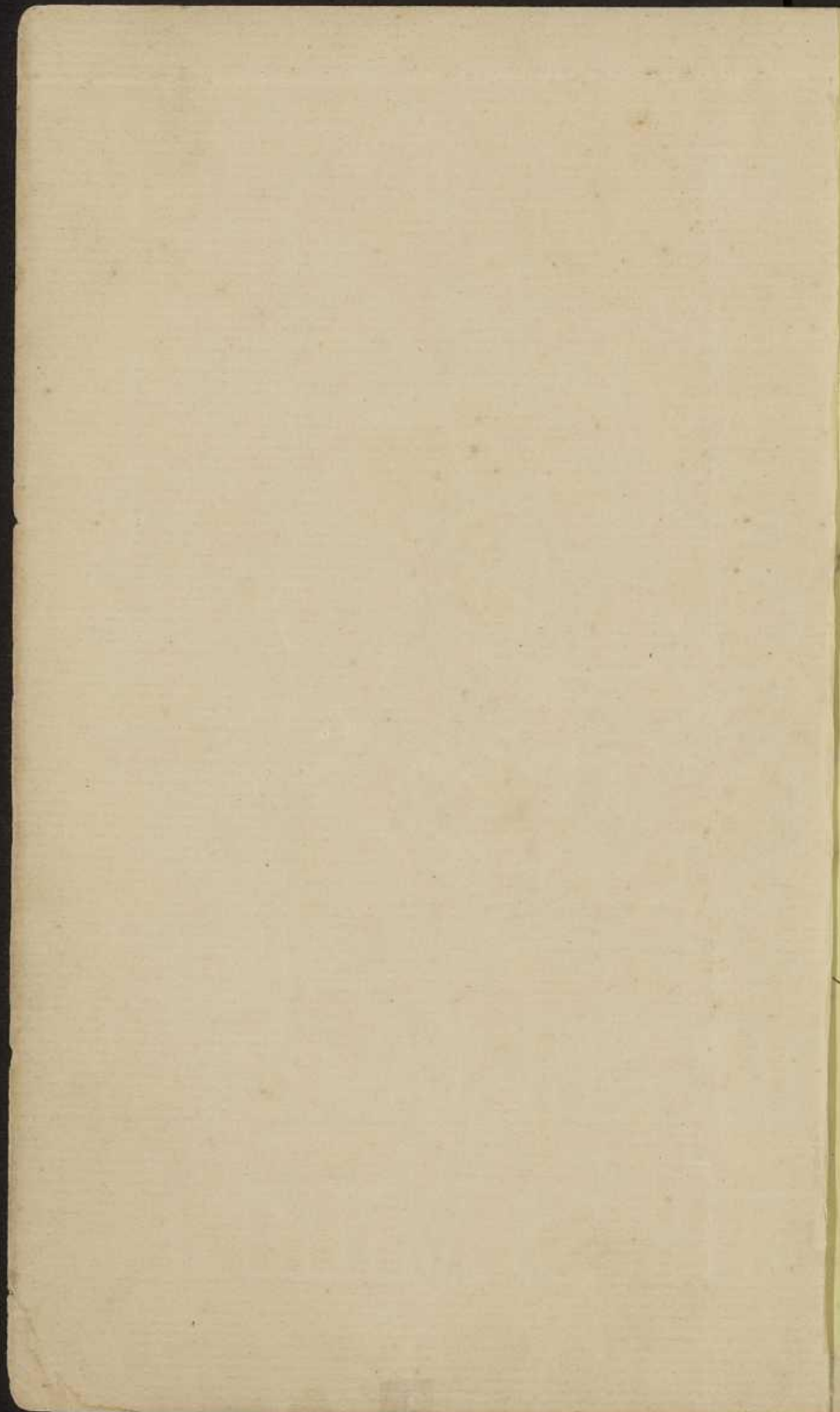
X S'algúen por min preguntár,
Dille q'estóu en prisións;
E unha noite de luár,
Iráste unha vés pousár
No campanario d'Anllóns.

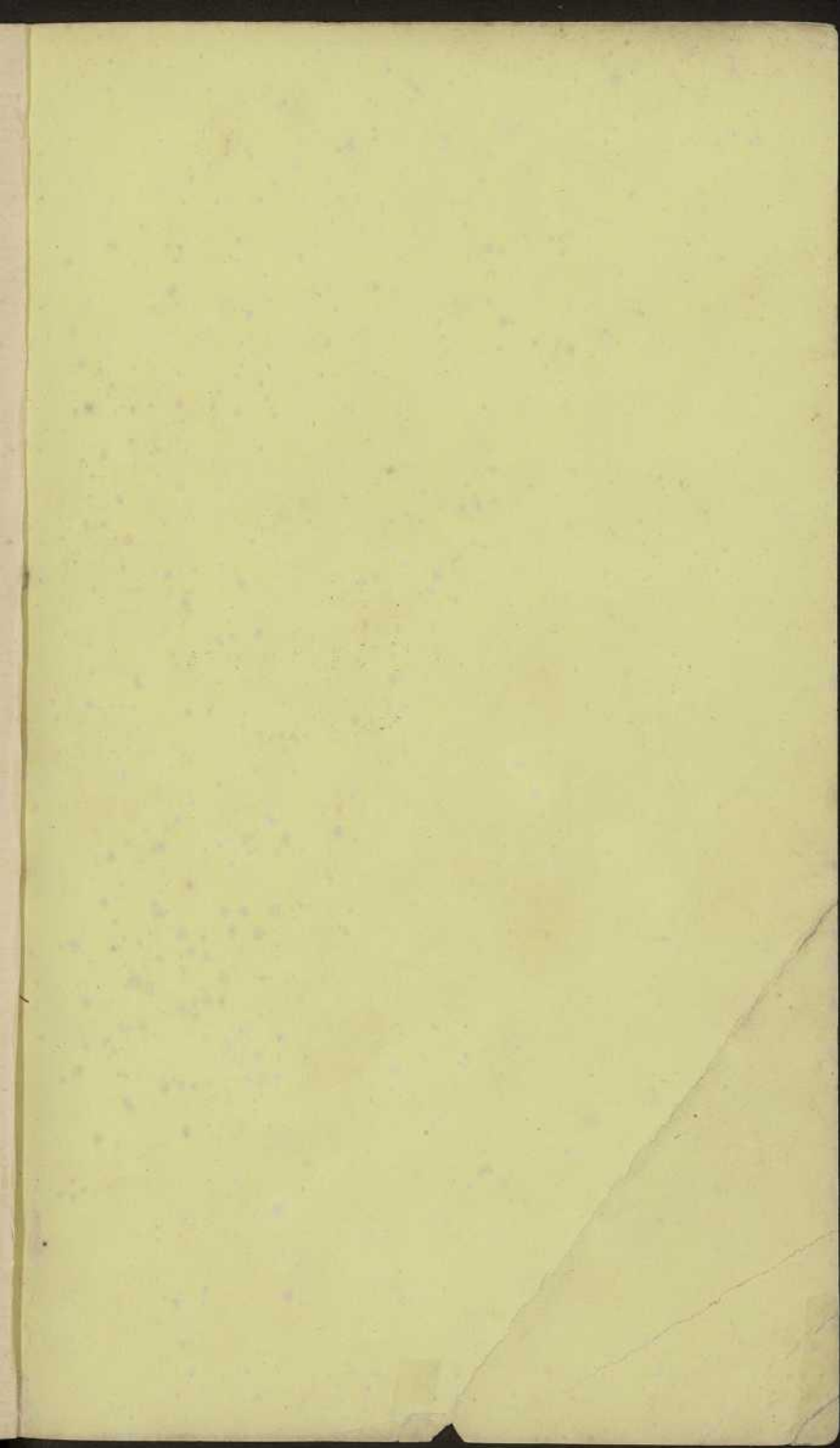
X Así triste en terra alléa,
Aló nas prisións d'Orán,
Cantaba un bergantiñán,
E nos grillons da cadéa,
Levaba o compás ca man.

X «Oh náí da miña vida,
Adiós, adiós meu pái,
Prenda de min querida,
Adiós, oh miña náí;
Sombras dos meus avós,
Rio da Ponte-Ceso,
Pinal de Tella espeso,
Acordávos d'un preso,
Com' él ó fai de vós;
Campana d'Anllóns,
Nuitas de luár,
Luna que te pós,
Detrás do pinar;
Adiós....
Adiós....
Adiós....»

PRECIO UNA PESETA.

